

UN MUZEU DE IGIENĂ ȘI EUGENIE

Adrian MAJURU

Acest articol recuperează un proiect interbelic, născut imediat după încheierea primului război mondial. Ideea muzeului «de igienă și eugenie» a fost dezvoltată și publicată de doctorul I. Manliu în lucrarea «Crâmpoie de Eugenie și igienă socială», la tipografia Jockey-Club, din București, în 1921. Într-o țară care se lupta cu greu să elimine mizeria cotidiană, disconfortul noroiului și prafului, virozele cauzate de mizeria străzilor necanalizate și indiferența majorității umane, s-a conturat problema schimbării de mentalitate plecând de la preocupările față de igiena personală, la problemele mai vaste de igienă socială. Iată cum a descris doctorul Manliu necesitatea înființării unui astfel de muzeu, al cărui rol formator în educație trebuia să fie un posibil punct de plecare pentru schimbarea mentalităților în societatea românească, față de igienă în general.

„Acum mai mult ca oricând se simte nevoia de o organizare occidentală a resortului Sănătății Publice. Serviciul Sanitar de până acum s-a arătat totalmente insuficient. Ideea unui Minister al Sănătății Publice, înfăptuit în timpul campaniei de Austria, idee ce a fost imitată de noul Stat Sârbo-Croat (ulterior Jugoslavia n.m.) și de cel Ceho-Slovac, n-a prins la noi rădăcini deși foarte curând, vom trebui să avem și noi acest Minister. Dar chiar avându-l, nu vom putea plăti greaua datorie, ce avem față de satele și orașele noastre, decât în cel puțin 10 ani de muncă încordată. Și aceasta nu se va

putea realiza, decât, dacă afară de organizarea serviciului sanitar cât mai modern, fiecare cetățean, în timpul cel mai scurt, va primi noțiunile cele mai complete despre modul cum se poate feri de boli și cum își poate menține energiile fizice și intelectuale cât mai viguroase.

Dar acest „atentat“ la nepăsarea fiecăruia față de sine însăși, nu se poate înfăptui fără amenzi grele și, în special, fără o propagandă sanitară uriașă, care să pătrundă până la urechile și ochii fiecăruia. Astfel fiecare își va forma în fine o mentalitate sanitară, care va deveni cu timpul un imperativ categoric, o voce lăuntrică, ce va ordona tuturor: căutați să cunoașteți pericolele, care vă înconjoară, și feriți-vă de ele!

Dar de unde va porni această mișcare de însănătoșire a neamului nostru?

Ea nu va putea pleca decât de la un muzeu de igienă, fie el la început cât de modest, dar tinzând a ajunge cât mai curând, ajutat de Stat și prin donațiuni particulare, un muzeu model și un focar de cultură sanitară.

Acest muzeu va trebui să aibă o sumedenie de secții, în care se vor găsi toate problemele sanitare, care privesc poporul nostru. Iată secțiile necesare:

1. Clima: la șes, munte, mare etc.
2. Populația la sate și orașe; densitatea ei, aglomerarea la orașe, după război.

3. Hrana: conservarea ei, industrializarea laptelui etc.; creșterea vitelor mari și mici.
 4. Locuința: case de o familie, hoteluri populare etc.
 5. Îmbrăcăminte, încălțăminte.
 6. Epidemii acute.
 7. Organele omului și fiziologia lor.
 8. Gimnastică, sport, băi de soare, respirație sistematică, școală în aer liber.
 9. Natalitate și mortalitate.
 10. Tuberculoza.
 11. Alcoolismul (sistemul Goetheborg).
 12. Sifilisul și prostituția.
 13. Malaria.
 14. Pelagra.
 15. Asistență: azile de bătrâni, debili mintali, infirmi, invalizi, orfani; spitale, sanatorii. Numărul medicilor.
 16. Asigurarea întregului popor contra bolii, invalidității și bătrâneții prin impozit sanitar.
 17. Program de acțiune pe viitorii 10 ani cu aceste sume.
 18. Băi, deparazitare.
 19. Igiena industrială și comercială.
 20. Boli profesionale.
 21. Pușcăriile: azi și mâine.
 22. Igienă de rasă (Eugenie).
 - a. Legi de imigrare.
 - b. Carnet de sănătate (de la naștere).
 - c. Pedepsa pentru propagatorii bolilor infecțioase.
 - d. Certificate de sănătate la însurătoare.
 - e. Sterilizarea elementelor inferioare, ca fizic și moral.
 23. Muzeu de igienă stabile în orașe mari și ambulante pe la sate.
 24. Propagandă: prin jurnale, broșuri, cursuri la școli, universitatea populară, în biserici etc.
 25. Colonizarea celor săraci și bolnavi de la orașe în regiuni sănătoase.
 26. Veniturile muncitorilor, împărțite după meserii, și întrebuintarea lor.
 27. Ape minerale, stațiuni balneare și industrializarea lor.
 28. Colonizarea în țară a Românilor, rămași încă dincolo de granițele fixate la 1919 (Macedonia, Serbia, Bulgaria etc.), circa un milion.
 29. Deportarea elementelor periculoase (delicvenți n.m.) în regiuni mlăștinoase sau necultivate etc., spre a le transforma în adevărate grădini.
- Acesta este scheletul după care ar trebui să se înființeze muzeul de igienă.
- Acest muzeu trebuie să aibă o sală de conferințe cu cel puțin 500 locuri, o bibliotecă cu toată literatura necesară acestor probleme. În fiecare scară între orele 6-8 să se țină câte o conferință cu unul din subiectele suscitade, cu proiecțiuni sau filme de cinematograf (cunosc două filme admirabile intitulate: «tuberculoza», care ar trebui să fie cunoscute și la noi de ori și cine).
- De la acest muzeu va pleca propaganda pentru însănătoșirea poporului nostru, aici vor contribui

toate celebritățile noastre medicale etc. la formarea armatei de apostoli sanitari din învățători, preoți, studenți, intelectuali, medici, o armată, care va trebui să lupte pentru însănătoșirea rasei noastre în toate direcțiile, cu toate mijloacele, mărinđ deosebi numărul adeptilor acestor idei, la milioane de cetățeni.

Atunci vom avea o rasă de oameni vigoșoi, frumoși și producători înzecit ca azi.

Și sub acest potop de bogăție sanitară și materială se vor dezvolta în mod neașteptat facultățile intelectuale și

sufletești ale poporului nostru, producând opere eterne de știință și artă ca Olanda și Belgia în secolele cele mai glorioase ale culturii lor”.

Problemele igienei și eugeniei ar putea fi cuprinse cel puțin în parte în structura unui muzeu de antropologie urbană, recuperându-se astfel paliere muzeale proiectate sau existente odinioară și lăsate uitării în ultimii 50 de ani.

adimajuru@yahoo.com